

Herontdekking van het 'verloren continent'

Afrikareis Schröder past in veiligheidsbeleid Bondsrepubliek

Achtergrond - 23 januari 2004

(23 januari 2004) Bondskanselier Gerhard Schröder is deze week voor het eerst op officieel staatsbezoek in Afrika. Zijn reis maakt deel uit van het nieuwe beleid van Duitsland tegenover Afrika. De veiligheidsbelangen van de Bondsrepubliek staan daarin voorop.

De recente aandacht voor Afrika is onderdeel van het internationale veiligheidsbeleid van de Bondsrepubliek. De ontwikkelingshulp moet in eerste instantie voorkomen dat het continent verzinkt in een staat van armoede en anarchie, die een ideale voedingsbodem vormt voor terroristen die het op het Westen hebben voorzien - en dus in potentie ook op Duitsland. "Als er in Afrika statenloze gebieden ontstaan, en dat gebeurt op dit moment, dan zijn dat mogelijkerwijze ook schuilplaatsen voor internationale terroristen. Dan is dat op indirecte wijze misschien ooit een probleem voor ons", becommentarieerde de directeur van het [Institut für Afrika-Kunde in Hamburg](#), [Andreas Mehler](#), de motivatie van het Duitse regeringsbeleid tegenover Afrika.

De bondsregering hanteert bij haar beleid een strategie van 'voor wat hoort wat'. Door genereus te zijn tegenover landen die werk maken van veiligheid en democratie, hoopt zij omringende landen ook tot hervormingen te bewegen en zo de stabiliteit van het continent indirect te vergroten. Zo verleende Schröder de Keniase regering deze week een aanmoedigingsprijs in de vorm van 25 miljoen euro ontwikkelingshulp voor haar recente strijd tegen de corruptie. In 1998 was de Keniase hoofdstad Nairobi het toneel van een bomaanslag op de Amerikaanse ambassade, waarbij meer dan driehonderd mensen om het leven kwamen. Schröders toespraak afgelopen maandag, voor de Afrikaanse Unie in Addis Abeba, was bedoeld om de Unie een hart onder de riem te steken bij haar werk voor de integratie van het Afrikaanse continent. De Ghanese hoofdstad Accra wordt op zaterdag met een bezoek vereerd, omdat daar soldaten en civilisten met Duitse ondersteuning worden klaargestoomd voor deelname aan vredesmissies in Afrikaanse brandhaarden.

Het jonge beleid is er ook op gericht de Afrikaanse landen op eigen benen te leren staan. Door haar steun afhankelijk te maken van geleverde prestaties, neemt de

bondsregering geleidelijk afscheid van de traditionele vorm van ontwikkelingssamenwerking, het doneren van geld. Deze vorm van ondersteuning heeft veel hulpbehoevende landen in het verleden afhankelijk gemaakt van de westerse geldkraan, in plaats van geleerd zorg te dragen voor zichzelf. Bijkomend voordeel van een volwassen Afrika zou zijn, dat de Bondsrepubliek in de toekomst geen militairen hoeft uit te zenden naar crisisgebieden in Afrika. Dat weerspiegelt het standpunt van de rood-groene regering, dat Duitsland momenteel niet beschikt over de capaciteit om haar aandeel aan internationale vredesoperaties te vergroten. Zelfs niet als het om Afrika gaat: een paar dagen voordat Schröder zijn reis begon, maakte de bondsregering bekend geen militairen beschikbaar te stellen voor de VN-vredesmacht in Soedan. Zó ver gaat de Duitse betrokkenheid bij Afrika blijkbaar ook weer niet.

Mark Schenkel is student Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en schrijft regelmatig artikelen voor het Duitslandweb. Momenteel studeert hij aan de [Humboldt Universität](#) in Berlijn.

REGIERUNGonline

[Afrika-Reise: Deutsche Sicherheitspolitik auf dem Nachbarcontinent](#)

Der Spiegel

[Schröder verspricht dem Kontinent Hilfe](#)

Tagesschau

[Schröder und Mbeki uneins über Simbabwe](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2308/herontdekking-van-het-verloren-continent>